

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

«EDINOST» izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vsako leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za štiri leta 12 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri oporabi in v tiskarnah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Narokovanje, reklamacije in inserate prejema Upravišče, via Torrente, »Nava tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak dopis mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Po deželnih zborih.

II.

Slučajno nam je bil dospel v roke broj lističa »La Patria«, iz kojega smo v zadnjem broju posneli članek ozirajoči se na sejo istrskega zbora 7. prošlega decembra.

Drugi listič, koji se je pečal s to sejo, ta je »Provincia«, izlazeči v Kopru, uredovan in vzdrževan po g. Madonizza, listič, kojega neberemo kakor ni Patrije, ali o kojem nam se pravi, da je za voljo svoje lojalnosti čisto zaplenjen. Mi samega članka, kojega želimo danes omenjati, nismo brali v tem lističu, nikdar še nevidjenem, ampak brali smo ga v »Istriji«, lističu izlazečem v Poreču, koji ga je pretiskal i iz kojega mi posnemamo. Po »Istriji« tedaj piše »Provincia« tako le:

Plemenita strpljivost, s koje je 26 zastopnikov italijanskih našega zbora podnašala lani i letos (l. 1884. i 1885), da štiri zastopniki Neistrani govoriyo jezikom nepoznatim vsem narodo in vsej Istri, prenehala je. Niso pa bili govori izgovorjeni v ptujem jeziku, koji so prisilili zbor da reagira. Cele ure so govorili proti deželnu odboru, koji se je zmatral več kakor kdo drugi dolžnim odgovoriti. Komaj v sedečej seji, ko so seznali o čem se je govorilo, vstali so naši, da branijo najsveteje pravice svobode i česti, označivši kakor so zaslužili podli način zastopnikov Neistranov, koji so samo za tem šli, da tiskajo v svojih listih svoje govore. Plemenitimi in ostrimi besedami sprogovoril je prvi dr. Amoroso v imenu deželnega odbora, potem Fragiaco, Venier, Sbisa. Jako velike imenitosti je bil govor cenjenega Krisanza, slavsko-istrskega zastopnika zunajnih občin

koperskih. On se je izrazil »dobrim dialektom venetskim« (in buon dialetto venetto), da odbije vso solidarnost se zastopniki hrvatskimi, izjavivši, da ni on nerazume dobro njihovega jezika. Rekel je, da bode zbor vselej delal na korist Slovanov kakor i Italijanov, narodnostij, koje uže več vekov živiti v deželi v lepej zlogi. To je pravi glas isterskega slavskega kmeta (contadino)! Ta glas naj se sliši po vsej deželi, naj izvedo kmeti, terorizovani od duhovnov Kranjcev ali Hrvatov in morda tudi od kakoga okrajnega glavarja, da je, kdor zanj govori, koji daje slišati njihov glas i brani njihove pravice. I v tej priliki, nadaljuje »Provincia«, priporočamo zlogo, ker samo se zlogo v municipijih i zboru moremo premagati naše trmoglave sovražnike. Podpirajmo deželni odbor, ta naš paladij, ker ako je mogoče razlagati si nizke napade Spinčiča i tovarišev, ni mogoče razlagati si ni odprostiti napadov naših na deželni zbor. Nevreden je isterskega imena oni, koji sramoti one naše deželne oblasti, koje je poverjenje zemlje postavilo za vrhovnega voditelja v prežestokem boju, kojega bijemo i koji bode žalibog še dolgo trajal, boja za naš omiko.

»Provincia« tedaj trdi, da je v zboru isterskem 26 poslancev italijanskih, a ker je vseh 30, samo 4 slovanski. Te štiri ona imenuje Neistrane, in ti njeni Neistrani so gg. Jenko iz podgradske, Laginja, Spinčič i Zamlić iz kastavske občine, občin obeh v Istri. Oni govoriyo slovanski i hrvatski. Ti jeziki so po lističu »Provincia« nepoznani vsem narodo in vsej Istri, ti jeziki so ptuji za Istro, kakor turški i kineški. Ona taji obstoj teh jezikov v Istri. Njih neumeje ni predsednik Vidulić, koji je vendar rekel, da jih

umeje, in Elušek, koji je odgovarjal stvarno na hrvatske govore, in Križanac, koji je kakor Slovan bil od Slovanov izvoljen.

Neznamo, na kojem temelju veli to »Provincia« o prvih dveh; glede Križanca lahko se naslanja pri svojej trditvi na njegovo izjavo v zboru, da on nezna hrvatskega ni slovenskega jezika. O njem pravi, da govori »dobrim dialektom venetskim«, tedaj dialektom ne jezikom. Mi res neznamo, koji jezik govori g. Križanac — menda nemški, jezik uradnikov, ko nezna nobenega jezika ljudstva v Istri. Izjava gospoda Križanca daje povoda Provinciji, da ga več nebroji mej slovanske zastopnike, ampak mej talijanske, ne k štirim, ampak mej 26.

Veliki grešnik mora biti deželni odbor proti Slovanom Istre, ko so slovanski zastopniki morali cele ure proti njemu govoriti, tem veči ko ni bil vreden nobeden zastopnikov italijanskih in potem, ko so zvedeli, o čem so govorili slovanski zastopniki, obrniti ga niti z eno besedo. Najboljše je še, po mnenju Provincije, sprgovoril g. Križanac; njegov govor je največje imenitosti. A v čem obstoji ta imenitost? V tem, da je on, slovansko-istrski zastopnik, rekel, venetskim dialektom, da nerazume dobro slovanski, da noče nič več imeti opraviti se slovanskimi zastopniki — ker je on jedu od 26 italijanskih zastopnikov, da bode večina zborna delala vselej na korist Italijanov i Slovanov — tako da bode tem zadnjim od veselja kosti pucale, da v Istri uže več nekov živijo v lepej zlogi Italijani i Slovani — prvi kakor paše, drugi kakor raja. To je pravi glas isterskih slovanskih kmetov — kojim se taji jezik i obstoj. Tako se govori, tako se brani njih svete pravice — da bodejo tudi nadalje služabniki i sužniki

gospodov italijanskih. To, slišite, to, vi ubogi isterski kmeti, koje do sedaj terorizujejo kranjski i hrvatski duhovni, a morda tudi kak okrajni glavar.

Človek bi se mogel norca delati, ko bi stvar ne bila tako ozbiljna. Dosta je pogledati v jedno istersko vas — a kakor je v jednej, tako skoro v vseh — da se prepriča, kako slabo je stanje slovanskih kmetov v Istri. Deželnega odbora člani delajo naravnost na to, da Slovane v Istri uničijo. Njegovo postopanje je takovo, da nanj uže tudi Talijani godrnjajo, da ga tudi oni žalijo. Napadi Spinčiča i tovarišev nanj se lahko tolmači, ker oni Slovani i slovanski zastopniki za svoje slovanske volilce i za vse Slovane v Istri delajo. Ali napadi Italijanov, koji bi vendar morali delati skupaj z odborom na uničenje Slovanov, nemorejo se ni tolmačiti ni oprostiti. V žestokej borbi, koja se tako hitro ne konča, imajo se vsi italijanski zastopniki, g. Križanacem vred, vsi tudi drugi Italijani, po mogočnosti tudi istersko-slavski kmeti skupiti okoli vrhovnega voditelja, deželnega odbora — da se po vsej Istri razširi italijanska omika, da bodo vsi Istrani Talijani, da se uniči hrvatski i slovanski govor, hrvatska i slovenska pesem, hrvatska i slovenska navada, da povse nestane Hrvatov in Slovencev iz nje, da bode Istra talijanska dežela!

Položaj na Balkanu.

Na Balkanu se kuha — brati je iz vseh časnikov in enako politikuje tudi čemerni in borni preprosti »politika«, ko v kavani ali na domu časnike prebira. Mnogo se je uže govorilo in še vedno se govori in piše o tako zvanem »balkanskem praznjanju«; jeden ga smatra tako, drugi drugače, ta hoče, da se mora prej ali poznej

PODLISTEK.

Málaviká in Agnimitra. Indijska drama Kálidásova.

Na slovenski jezik preložil

dr. Karol Glaser.

(Dalje).

Viduška.

Kraljica pametno govori. Ganadasa, dobil si službo kot učitelj plesa in muzike na dvoru našega kralja; uživaj mirno počitke, ki jih boginja umetnosti podeljuje in ne iči škodljivega prepira.

Ganadasa.

Prav razumevaš kraljičine besede; vidiš, kako se tu le vjema ta izrek.

Kdor tako sodi: »Saj imam svoj kruh«, in se od drugih sramotiti da, Boječ se, da nebi nastal prepir, Umetnost svojo kdor le v ta namen Goji, da kruh vsak dan zasluži si, Ta trgovec je, a umetnik ne.

Viduška.

Ni še dolgo od tega, odkar so ti izročili učenko; neumesno je tedaj kazati, ki še ni pognal korenika.

Ganadasa.

Zarad tega se nič ne bojim.

Kraljica.

Pokaži tedaj obe občinstvu.

Parivrdžiká.

To ne dohaja, da bi eden sam, če reč razume, sodil; tako postopanje škoduje.

Kraljica (Parivrdžiká).

Ti ravnaš z menoj, kakor da bi jaz spala; saj bedim. (Nevoljna vstane in hoče oditi).

Kralj (Parivrdžiká na to opozori).

Parivrdžiká.

Obraz tvoj mili luni je znak; Kraljica, ne obračaj proč oči. Če tud nad možem gospoduje žena: Brez vzroka jeziti pa se nikdar.

Viduška.

Gotovo ima povod za to; saj mora svojo stranko varovati (Ganadasa pogledavši). Rešila te je navidezna jeza kraljičina. V zadrego pride tudi najpametnejši, če mora pokazati, kako uči.

Ganadasa.

Poslušaj kraljica. Tako razumevajo te ljudje

Pokazati pa hočem ravno zdaj, Kar vem in znam; dovoli mi tedaj, Da začnem; če mi pa naklonjenost Odréčeš, zgubljen sem za večni čas. (Hoče vstati).

Kraljica (za se).

Kaj mi je početi? Učitelj ima na učenko moč.

Ganadasa.

Dolgo sem se bal, da bi mi odrekla. (Kraljica pogledavši). Kraljica dovoljuje; določi kralj kedaj v katerem predmetu mi-mike naj pokažem svojo spretnost.

Kralj

To naj prečastna določi.

Parivrdžiká.

Kraljici je nekaj na um prišlo, ob-stavljam se tedaj.

Kraljica.

Ne boj se, govori brez strahu; saj morem zapovedovati svojej služinčadi.

Kralj.

Pristavi tudi meni.

Kraljica.

Govori tedaj, prečastna.

Parivrdžiká.

Govori se o nekej igri, ki se imenuje »Čalita« in ki obstoji iz četvorice posameznih delov. V tej igri bomo imeli priliko opazovati obeh gospodov sprtnost skazujočose na istem predmetu. V tem se najbolj razvidi v čem se poduk obeh gospodov razlikuje.

Oba učitelja.

Kakor koli zapoveduješ, prečastna.

Viduška.

Idita tedaj oba in oskrbita muzike v dvorani: potem pa sporočita to kralju; bolje pa še bo, če nas trobente pokličejo tja.

Haradata.

Dobro (vstane).

Ganadasa (pogleda kraljico).

Kraljica (Ganadasu).

Bodi zmagovalec.

Oba učitelja (se odpravljata).

Parivrdžiká.

Nekaj vama imam še povedati.

Oba učitelja (pristopivši).

Tukaj le sva.

Parivrdžiká.

Ker imam jaz tukaj zapovedovati, vama povem, da učenkama ni treba mnogo oprave, da morete svojo vitko rast bolje pokazati.

Oba učitelja.

Tega nama ni treba praviti. (Odhajata).

Kraljica (kralja pogledavši).

Če ti vsa svoja kraljevska opravila tako spretno opravljaš, potem reči dobro stoji.

Kralj.

Krivicu delaš mi, ženica, Povzročil njih prepira nisem jaz; Ljudje enakih vednosti močno Zavidajo si čast in slavo vso.

(Za kulisami se sliši bobnanje; vsi poslušajo)

Začela se je uže muzika; Uho ogluš in omamijo Se čuti, ker na boben bijejo; Visok in nizek glas se družita. In vrata pavi stegajo kričoč, Saj mislijo, da to je grom močan*).

Kralj.

Kraljica, glej, tukaj le počakajva, da si ogledava celo stvar.

Kraljica (za se).

Skromen pa kralj ni.

Vsi (vstanejo).

*) Ko se bliža deževno vreme, zaženejo veseli pavi velik krik.

(Dalje prih.)

uneti huda vojna, katere se udeležijo vse evropske velevalisti, drugi zopet pravi, da ne bode drugzga, nego kak majhen poboj mej balkanskimi slovanskimi brati.

Vsaj so tega uže tako navajeni; kaj ni storila neki požrešna Srbija, da si nekoliko bratske zemlje osvoji? — napala je svojega brata Bolgara, hotečega kar kosmatega pojesti — ali kako jej ne tečejo sline po nezrelem in nepremišljenem poskusu, bratsko zemljo prisvojiti; koliko se uže ne kosa, da se je tako nepromišljeno prenatgila in bila pobita in osramočena.

Človek si pač misli, da se Srbi svojega čina sramujejo, ter radovoljno orožje iz rok denejo, ali temu ni tako. Gre jim za čast naroda, za ono čast, kojoj so tako nepremišljeno omateževali, oni nočejo spoznati, da so res bili tepeni, ampak hočejo tako rekoč, da vsa Evropa to spozna, — to namreč imenujejo Srbi narodno čast!

Kakor se godi pisameznemu človeku, tako je z narodi; tudi človek, ki je v prepihu, ali v poboji bil premagan, tega nikakor neče spoznati, ampak se še nekako baha ter v svoji norosti svojo srečo dajiposkuša, dokler ni do dobrega premagan in poteptan ter mora naposlé večjo sramoto nositi, nego bi jo, ako bi se lepo udal ter se premaganega spoznal.

Tudi Srbi so bili v jednom mesecu »victores« in »victi«; — premagali, dokler so meni nič tebi nič proti Sredcu marširali; meneč, da jim nobeden nikos — premagan v več bitkah, tekli so v neredu in z veliko sramoto nazaj tja, od koder so prišli.

Kako opotočna je sreča, pokazal nam je Bonaparte Napoleon, ki je v male letih sedel na cesarskem prestolu, gospodar preobširnih dežel, ter na pustem otoku sv. Helene minljivost človeške sreče premišljeval; — to minljivost je skušal tudi Milan — si parva magnis componere licet — ko je tiral svoj narod v boj proti lastni bratovi Bolgarom, v boj, katerega si Srbi nikdar niso želili in proti kateremu ni srbsko ljudstvo nobenega nagiba imelo. Srbi so šli v boj, ali ne iz lastne volje in srčni, ampak proti svoji volji, od svojega kralja primorani; to je razlog, iz kojega niso Bolgarov, mnogo manj v orožju izučenih, premagali!

Napad Bugarov od strani bratov Srbov je radi tega prava nečast v slovanske zgodovini, v kojoj nahajaš reko kak slični prigodek in Bog daj, da bi ga tudi ne nahajali.

Srbi torej, kakor smo uže rekli, nočejo spoznati, da so bili tepeni in radi tega se je bilo bati nadaljevanja vojne. Ko so pa Bolgari stopili na srbska tla ter prišli Srbe tako rekoč »za vrata«, vlaknote so svoje roko vmes druge evropske vlasti, mej katerimi dve poglavitni, namreč Rusija in Avstrija — prva, o katerej je bilo do tedaj misliti, da je Bolgarom protivna, ker ni opravičevala postopanja bolgarskega kneza glede vstaje v vzhodnej Rumeliji, stopila je na stran istih Bolgarov, Avstrija pa se je zagrozila, da pošlje svoje čete v pomoč Srbom.

Vsa Evropa je tedaj obstala in bati se je bilo hude vojne mej dvema velikima, Avstrijo in Rusijo; časniki so zagnali velik hrup dočez Srbe, da so oni z svojo nepremišljenostjo in prenapeto ošabnostjo vsega tega krivi; ljudstvo je bilo tudi, do največ po časniki, uže razburjeno ter treslo se od strahu pred napovedajočo se vojno; borska t. j. borsni židi so se uže veselili; meneč: tu bo za nas dobra žetev; še celo naš kmetič, ako si mu povedal, kakor si bral v časniki, da se tam doli tako kuha, pokrižal se je ter rekel, da se sedaj prorokavanja starih mož izpolnjujejo.

Ali vse to ni bilo drugzga, nego prazen strah, kajti ves hrup se je k malu polegel ter ostalo je le o častje Srbom, da so slovansko zgodovini omateževali z nepremišljenim činom in svojo prenapeto ošabnostjo.

Jeli pa ostane pri sedanjem stanu, ali kako se ta čudni sedanj položaj na Balkanu premeni?

Da nekoliko na ta prašanja odgovorimo, bilo bi nam treba prebivalstvo na Balkanu dobro poznati, kajti le iz dobrega poznanja mišljenja in lastnosti ljudstva se da nekoliko prorokovati bodočnost istega. Svet pa ima premalo tega znanja, kajti knjig, dobrih knjig in časopisov, ki bi točno in zanesljivo popisovali balkansko ljudstvo, skoraj nemamo, ker poročila v njem v raznih časniki so več ali manj pretirana, zasobna.

Dobro poznamo pa slovansko mejošobno ljubezen, vzajemnost t. j. oni čuti, kateri ima brat do brata, ud jednega dela slovanskega naroda do drugzga, poznana stvar je, da pri sedanjih slovanskih idejah je skoraj nemogoče, da se jeden del slovanskega debla proti drugemu vzdigne ter bojuje. Ni čudno torej, da Slovani, akoprav gre v boj proti lastnemu bratu, primoran po kakem drugem tujem faktorju, — ne gre z ono srčnostjo, s katero so bili njegovi predniki proti divjemu Turku, ki mu je hotel vzeti vero in vse, kar mu je najdražjega.

(Dalje prih.)

Deželni zbori.

Kranjski.

(XV. seja dne 16. januarja 1886.)

(Dalje.)

Poslanec dr. Samec poroča v imenu gospodarskega odseka o nadzorovanji živinskih sejmov in predlaga v imenu gospodarskega odseka:

Slavni deželni zbor naj sklene: Letno poročilo in nota c. kr. deželnega predsedstva za stran živinskih sejmov z dne 15. decembra 1885 se z zadovoljstvom vzame na znanje in se deželnemu odboru naroči, da obsežek tega dopisa udeležnim občanom naznan. Predlogu se pritrdi.

Poslanec dr. Samec poroča v imenu gospodarskega odseka o sredstvih proti ciganom in glede na poročilo dež. odbora predlaga:

1. Poročilo o ciganih vzame se na znanje, pravosodno ministerstvo pa se vnovič naprosi, da blagovoli pri podrejenih sodiščih uplivati na to, da ona pri obsojnji ciganov izrekajo na to, da se izročajo prisilnim delavnicam. 2. Vlada se vnovič naprosi, da popiše vse po deželi se nahajajoče ciganske rodovine in posamezne cigane in dožene njih domovinstvo.

V splošni debati sta govorila poslanca Hren in Pfeifer in obširno slikala nezgode, katere se gode po ciganih revnemu kmetijskemu prebivalstvu.

V specialni debati o tej zadevi nasvetuje poslanec Hren sledeče predloge:

a) Deželnemu odboru se naroči, da se v imenu deželnega odbora obrne do pravosodnega ministerstva s prošnjo, da isto po državnih pravdnistvih in s porabo pravnega sredstva priziva upliva na to, da sodnije postavijo od 4. maja 1885. tudi glede ciganov strogo uporabljajo, ter da pri vsaki obsodbi zaradi vlačugarstva v zmislu §§. 7. in 8. omenjene postavbe izrekajo, da se smeje cigani po dovršeni kazni izročiti deželnim prisilnim delavnicam, oziroma, da se oddajo v poboljševalnice.

b) Vlada se vnovič naprosi, da konskribira vse po deželi se nahajajoče ciganske rodovine in posamezne cigane in dožene njih domovinstvo.

Ti predlogi oziroma predlogi gospodarskega odseka se vsprejmo. Reši se potem dolga vrsta peticij, mej katerimi omenjamo prošnjo g. profesorja Hubada, naj kupi dežela prirodoslovsko zbirko znanega naravoslovca g. Simena Robiča, kateri predlog se izroči deželnemu odboru v preudarek in ugodno rešitev, kar zbor odobri.

Poslanec vitez Gutmannsthal poroča v imenu gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora o personalnem kreditu na deželi o prometu posojilnic na Kranjskem, kateri je l. 1884 iznašal **3016854 gl.**

Poročilo se odobri in vsprejme se predlog, da se deželnemu odboru naroči, naj posojilnice podpira in posebno pospešuje ustanovljenje novih posojilnic, v krajih, kjer bi se pokazala istih potreba in korist. Dalje naj nabira deželni odbor o delovanji in gospodarstvu v deželi že obstoječih posojilnic zanesljive izkaze in naj o istih poroča deželnemu sboru v letnem poročilu.

Poslanec Kersnik poroča v imenu finančnega odseka o dovoljenji deželnega doneska 50.000 gl. za gradnjo lokalne železnice iz Ljubljane v Kamnik.

Po obširnem govoru g. Sukljeja je zbor sklenol, da se dovoli omenjena svota.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Ogerska poslanska zbornica se je 6. t. m. pečala s predlogom poslanca Iranyi, ki je priporočal versko svobodo. Minister za bogočastje je njegov predlog jako temeljito pobijal in bil je zavržen. Tako je prav; mislimo, da ima Ogerska še dosti družih skrbi i da boljše stori, ako se briga za tč, nego za versko svobodo. Vsaj se nobenemu Sloveku ne more ukazovati, naj veruje to ali ono, ali po postavnej poti širiti neverstvo, in to celo mej ljudstvom, kakeršno je na Ogerskem, to pač Ogerskej ne bi donášalo dobrega sadu.

Vnanje dežele.

Slavnoznani in silno vplivni ruski učejak Aksakov je 9. t. m. v Moskvi umrl. Z njim je Slovanstvo zgubilo prvi politični stehar.

O vshodnjem ali turškem prašanji imamo zadnje dni te le važniše vesti: Poročilo iz Belega grada od 5. t. m.: Danes je Garašanin dal odgovor poslancem velevalisti na skupno njihovo pismo; v njem je izjavil na kratko, da srbska vlada jemlje v znanje njihovo skupno noto, meni pa,

da njej ni pristojno, jemati jo v razpravo, ker so velevalisti svoje sklepe določile. — Istega dne se poroča iz Belega grada; Ker turški pooblaščenec Madjid paša pri sklepanju miru ni še dobil pooblaščenja od turške vlade, zato se je srbskemu pooblaščenec, Mijatović ukazalo, naj se ne spušča v razgovore, dokler turški poslanec ne dobi pooblastila. Mirovno pogajanje se utegne še le v osmih dneh pričeti. — Istega dne se poroča iz Carigrada: Velevalisti so sploh ugodno odgovorile na okrožnico, zadevajočo rusko-bolgarsko pogodbo, le Rusija stavi nekatere pridržke. — V »Polit. Corresp.« se 6. t. m. poroča iz Pariza, da je Gladstone vojnej mornarici na vshodu dal nove ukaze, ki poprejšnje ukaze toliko promenjajo, da se dejansko pri kakem razpору ne udeležijo, mej tem pa je grškej vladi poročil, naj ostane mirna. To se ujema s francosko, ne pa popolnoma z rusko politiko. V Parizu so za to, da se meje raznih balkanskih držav ne promene. V Atenah je nastala velika poparjenost, navdušenje je pogorelo, kakor slama, začeli so sprevidevati, da iz vsega orožnega rožljanja ne bode nič.

Poročilo iz Carigrada od 8. t. m. Velevalisti poslanci so priporočili turškej vladi, naj se pri mirovnih dogovorih v Bukrešu ozira na berlinsko pogodbo, naj nikakor od Srbije ne zahteva denarne odškodnine i naj se ne dotakne vshodnjelumelskega, kakor čisto notranjega prašanja.

Turški poslanec v Londonu je izjavil: če Gladstone angleškemu vojnemu brodogradu ukaže, naj se umakne od tistih krajev, katere je zasedla grška vojska — kar je verjetno — da bo turška vlada primorana, napovedati vojno Grškej, ker turške finance ne dovoljujejo, da bi Turčija imela 400.000 mož na nogah za brambo svoje države. Grke je ta izjava zelo streljola, začeli so se jim odpirati oči in to je prav in dobro, saj ves svet ve, da nič ne opravijo proti Turčiji, ki je pri vsem svojem propadanju še vedno mnogo močnejša od Grške i poleg vsega tega nič manj — poštena.

Iz Aten se poroča 8. t. m.: Vojne priprave se marljivo nadaljujejo. Kralj in vlada sta v popolnem soglasji, vlada se določno drži narodnega programa. Grška na vsak način hoče vojno.

V italijanskej poslanski zbornici je bil 5. t. m. na dnevnem redu zemljiški davek. Zbornica je z 290 glasovi proti 91 sklenola, naj se zemljiški davek enakomerno razdeli.

V Parizu so delavci napravili precej veliko rabuko: 6. t. m. so celo začeli delati barikade, ali vojaki so jih naglo ukrotili in mnogo zaprli. — V zadnjih letih se delavci v mnogih krajih odpovedujejo delu ter delajo nemire in rabuko, ali večidel le v svojo škodo; kako bi pač ubogi ljudje predručali red na svetul oni so usmiljenja vredni, ker morajo dan na dan, in večkrat tudi po noči, vse svoje telesne moči in to tolikokrat v velikej nevarnosti za svoje življenje, darovati trdemu delu, da prislužijo kruha sebi in rodbini. V zadnjih časih se le so se tudi nekatere vlade začele zanimati za uboge delavski stan, ker jih k temu sili potreba. Delavsko prašanje provzroči vladam še mnogo preglavice, ker so se vlade na delavski stan doslej premalo ozirale. Delavec šeasoma postane še velevalist, kakor je postalo časnikaštvo.

V italijanskem senatu je 8. t. m. interpeliral Fico glede udeležbe Italije pri grško-turškem razpору z vojno mornarico. Robilant je odgovoril, da Italija o grškej stvari postopa tako, kakor druge velevalisti, ali zdaj ni mogoče več o tem razodeti in zato obžaluje, da na take interpelacije ne more odgovoriti.

V Londonu so zadnji ponedelek zvečer delavci zelo hudo razsajali. Imeli so nek zbor, potem pa so napravili pravo rabuko, pobijali so okna ter ropali po prodajalnicah; če tu ti sonanje strelali, vendar niso odjenjali. Nazadnje so trideset najhujših rogoviležev zaprli.

množi na 16.800 mož in 6700 žandarmov in predlagal, naj se odpove angleška vlada vsoti, katero dobiva iz Egipta za svojo vojsko. Muktar paša ima prav.

Kitajski cesar je prosil papeža, naj v Pekingi ustanovi sedež papeževa poslanca ter naj dovoli, da tudi kitajski cesar pošlje svojega poslanca v vatican. Ni še znano, kaj je papež o tem v sklenol.

DOPISI.

Iz Rojana 5. januarja. Namenil sem nekoliko razjasniti, kake reporterje imamo v Rojani. Kakor vam je znano, imel je tukajšnji pevski odbor 30 tega meseca veselico s petjem, dvogovorom, igro, in deklamacijo.

Omenjeni reporter čudo hvali gospodičino Slobec. No, gospodičine jaz nočem kritizirati, kajti nastopila je prvičkrat na oder. Potem pravi, da je rojanski pevski zbor eden od prvih, v okolici, ter da gre vsa čast g. Stele-tu, ki je v kratkem času Rojančane tako izuril. Da je rojanski pevski zbor eden prvih to je istina.

Da je pa g. Stela Rojančane izuril, to ni resnično, kajti oni uže davno prav dobro pojo. Vendar pa se g. Stela mora za hvaliti za mnogo nevič zborov. Kaj pa z dvogovorom, ki je bil tako krasen? Deklamovala ga je gospa Ivanka Mikelič v crnogorskej obliki in gospa Franjo Mikelič v turškej ter je bil prav dobro izvršen. Tega rojanski reporter še omenil ni.

Oglejmo si nekoliko igro »Krojač Fipsa«. Edinost piše, da je še precej teška ter da so jo domači diletantje še precej dobro igrali. Odlikovali so se posebno gospa Ivanka Mikelič in gospodična Anica Boletova, gospodje Franc Mikelič, Jožef Katalan in Anton Bremic.

Odlikovali ste se posebno gospa Iv. Mikelič kakor Lizika in gospodična A. Boletova kakor gospa Poljka. Gospod Anton Bremic pa je v tej igri kakor krojač tako lepo in smešno igral, da se je vsem jako prikupil.

Resnicoljub.

Iz Razovice 9. februarja. (Izvir. dop.) (Agitacija za hotel Obilisk na vrhu Občine). Gospod Burgstaller alias banski lord so govorili, gospod prof. pa so pritrdili, da bo Obelisk čudeže delal, ako bode sedel vsaj brat gospodar Obeliskovega v mestnem zboru. Gospod Obiliska je dobil svoje protektorje, cikorja je izrekla da bi bil baš g. Daneu prav, kateri bi se bil uže zadnji pot mesto šor Polietu lahko blamiral proti Nabergoju, kateri je kakemu grofu še vedno preveč pamlavist. Proti Nabergoju ni bilo korajže, ali proti Živcu se je našla; toda pa tel je tudi proti njemu banski lord se svojim obiliskom.

Tega pač pa ti ljudje nemorejo pozabiti in iščejo torej drugzga. Kakor znano, vložen je protest proti voutvi g. Živca; protest je izdelal Mirković, okrajni komisar na Opčinah, ker drugi dan po volitvi se je dal z Daneovo kočijo v Trst peljati, tam se je toliko nalsgal, da je dobil nek viši ordre, da je smel na troške Danela protest napraviti in ga potem sam in po gozdarskih slugah dajal podpisavat volilecem, češ, da tako želi govevno in governoru. Kedor ni hotel precej podpisati, pretili so mu in ga silili. Magistratov komisar bi pač boljše storil, da bi svojo sležbo vestno opravil, nego da se meša v zadeve, ki mu ne spadajo in dela nemir mej prebivalstvom in ker mu je bilo dobro znano; da so blapel in nekateri sorodniki Dane-ovi pretepali in do krvi ranili nekatere mirno domu idoče volilece ter jih napadli prav po razbojniško zakaj ni to naznanil sodniji?

Da bi bili kateri volilec Živčeve stranke le brenoli katerega Danelovega volilca, smo več ko gotovi, da bi še tisti večer dal komisar Mirković vse povezat in jih trdo zvezane v Tist gati. To ve vsak Openc in tudi oni, ki so protest podpisali so prepričani, da bo v okolici vedno dvojna mera, dokler bodo nekateri Danelbergarji ukazovali. Ali ljudstvo se s tem strašno demoralizuje in avktoriteta tepti. Pravijo, da je ta komisar celo slišal, kako so se nekateri na Vrhu hvalili, kako da so jih nabivali itd.

Na glasovitem protestu so tudi nekateri podpisani, ki so po svojem prepričanju Živca volili, pa so le iz bojazni pred magistratovo Hermandad protest podpisali, so tuji taki, ki so te dni podpisali kontraprotest, v katerem javijo, da so bili zaslepljeni in prevrjeni. Sramotno je tako vedenje i ves svet zna, da so Danelovci volilce na svojih vozih vozili na volišče, da so nalašč za agitacijo v Trebčah odprli gostilno, da je eden Danelov imel nad 100 praznih škod pripravljenih za agitacijo, da so ljudem pretili in jih slepili, kolikor so le mogli in vendar tožno čez agitacijo za Živca, ko je le par poverjenikov Edinosti brez vsake presje ljudi prepričevalo za kandidata, kateremu ni hotel glavna svrha, ampak blagost ljudstva. Zna te delati, kar hočete, Živci ostane naš

poslanec, večina ga bode volila tudi trikrat zaporedoma.

Sicer pa svetujem, da naših 6 poslancev v tej zadevi napravi odločni do tujak in ne dalje! Okolica je uže zadosti vznemirjena, in ako ni v Trstu več pravice, pošljemo močno deputacijo do Nj. Velikanstva, kajti mi še nismo tako nizko padli, da bi bili vsi robovi čestitkepnega banskega lorda. Avviso a chi tocca.

Iz Boršta 7. februarja. — Različne so slovesnosti, ki se vrše po slovenski zemlji. Cerkev in svetni zavodi vporabljajo jih v blage namene, da vplivajo ž njimi na dušno in gnetno narodno blagost. Olobravati moramo tedaj take slovesnosti popolnim pravom.

Nekaj sličnega se je vršilo tudi v prijaznem Borštu v dan 25. januarja t. l. Poročilo pa je zakasnelo vsled nade, da se kdo spretni oglasi ter pojasni pomen, kojega je imel on dan, osobito za domače občinstvo. — Bila je namreč slovesna obletnica po čestitljivem starčku Blažu Glavinu, ki je zatisnil v zadnjem letu trudne oči v 81. letu svoje dobe. Udeležilo se je 12 č. g. duhovnikov, med njimi tudi mil. gospod škof (sin rajncega); dalje do mača šolska mladina in obila množica domačega in tujega ljudstva. Slovesne obrede je vodil prečest. g. kanonik in dekan dolinski.

Kaj pa je bil rajnik, da mu je po smrti tako slovesen spomin — in v kateri važnosti ima njegov spomin za občinstvo, posebno za stariše in odgojitelje?

Rajnik Blaž je bil sicer preprost kmetovalec ter kovač, postal pa je po znanem srečnem dogotku najznanjši sosesčan borštanske občine. Redka je namreč sreča starišem, da bi vspeli njihovi sinovi do tolike česti in slave: do škofovske palice. Prav tako redki pa so tudi stariši, ki bi znali svoje otroke po Blaževem in njegove pokojne žene vzgledu odgojevati. — Mehkužnost in potuha v domačem hiši ne povpešuje moralnosti in pravega napredka. To sta bistra in previdna roditelja dobro vedela in po tem sta se ravnala. Ugovora in služnosti nista trpela, dobro znajoča, da ima neopravičena popustljivost pri otrocih le slabe nastopke. — Žal, da je takšnih starišev celo vže v domačem sicer še precej vzglednem selu vedno manjše število. — Bužja previdnost je blaga pokojnika za take izborne roditeljske lastnosti obilo nagradila. Dočakala sta visoko in srečno starost ter postala vzgled odgojiteljem, starišem. Trajen spomin jima je postavila istega dne tudi sinovska ljubezen in hvaležnost prevzvišenega sina Ivana Nepomuka, mil. g. škofa tržaško koperskega, na domačem pokopališču.

Rifenberg, 5. febr. — (Naša beraška gospoda) — Vse ljudstvo sploh toži o sedanjim hudih časih, in menim, da ni človeka, ki ne bi si želel imeti več tako ljubelega denarja. Osobito pa kmetje in delavci britko čutijo v sedanjih jalovih časih pravo revščino, ker poprijela se je tako, da je nikakor ni mogoče raz sebe otresti. Pa vendar nekaj se mej nami nahaja, kar bi moralo vsakogar uveriti, da ne vlada siromaštvo, vsaj navidezno ne, to je ohola obleka naših deklet, ki daleč presegajo meje dostojnosti. Ni razlike mej hčerjo bogatega posestnika in mej najnižjo dečko, obžalovaje morem reči, da je mnogo tujih starišev, o katerih bi se skoro reklo, da lastne strehe in postelje nemajo, pa vendar se njih hčere oblačijo liki mestne gospice.

Očarana mamica z radostjo ogleduje svojo hčerko, ki ima na čelu prestrižene lase, ki je opasana svitlim pasom, in obleko ima vso našito s trakovi v raznih barvah. Da res, kako se jej pristuje! Na umu in premoženju pravej revli. Žeteli bi bilo, da bi si še naša dekleta pustno krinko na obraz natakola, da še le tako napravljene se bomo do tal priklanjali.

No, tako je na tem božjem svetu, da je ljudstvo prevladal napuh, da v svoji ošabnosti si svet ni mogel obdržati stare lepe noše, in kakor je v svoji nepremišljenosti, v svojem napuhu zavrgel mnogo koristnega, tako se je opustila tudi naprava domače trpežne obleke. Da, srečni in blaženi časi! Kedar so še naša polja predivo in naše črede volno dajale, ter doma predlo tkalo, šivalo domače platno in sukno v obleko.

Ali prelepa narodova nošna, kam si prišla? Ti učiteljica varčnosti in mati toliko lepih krepostil? Ne morem te več najti!

Ljudstvo želi si boljše prihodnosti, da, tudi jaz iz srca želim, da bi nam mati zemlja v bodoče obilnejše rodila, da bi vsaj ne bil naš trud brezuspešen, a spoznati moramo, da nas niso le edino pičili pridelki in davkarska bremena, ki dan na dan rastó, v revščino privedli, temveč kriva je tudi naša malomarnost v obleki, za katero nepotrebno mnogo lepega denarja izdavamo.

Vsak, menim, je prijatelj snage in čedne obleke, torej kmečka dekleta, omislite si tako obleko, kakor se vašemu stanu prilega, kakoršno bodejte lahko rahile še potem, ko bodejte uže postarane žene in

mamice, in tako vas bodo vsi pametni spoštovali. Ker nikakor ni umestno, da nosite zgornjo obleko vso našitako, spojdno pa iz vreč, ker je razločno čitati: »Molino Straziga.« Kar pregovor pravi: Siromaštvo in kašelj se ne dosta skriti, kar je tudi istina.

Pri naših dekletih prišlo so v veljavo besede one narodne pesmi, ki pravi:

Pri tih spakah je vganjevati:

Biba leze, biba ni —

Da, skrijte se premožne in mestne gospice, ker daleč vas je prekosila naša beraška gospoia. Nis vodoran.

Iz Podbrež štorske županije na S. Blaža dan 1886. — Sosedje Pobrežci, volitve v občinsko starešinstvo so pred durmi, tedaj pozor. Vam je dobro znano, da zdaj nemamo nobenega zastopnika o občinskem starešinstvu, da bi se za našo vas potezal, a tega smo mi sami krivi, pred tremi leti smo pri volitvi naredili kakor vrabci na strelah spomladi, ki se vedno prepirajo živ, živ, živ. Kadar pa je bil prišel dan volitve, namesto da bi bili šli v Storje volit, posnemali smo tudi vrabce, kadar se kregul zaleti mej nje, vsi se poskrijejo po luknjah in šumah, tako smo tudi mi storili, namesto da bi bili šli v Storje volit, poskrili smo se po naših kočah, in tako smo ostali na cedilu brez vsakega zastopnika. Stori, in Kazeli so prišli veči del vsi in si tudi svoje zastopnike izvolili, in tako sami zase skrbeli. Da si je naš g. župan vse hvale vreden in za vso županijo skrbi, pa vendar ne more vsega iz družih vasi vedeti, kaj je potreba storiti, če mu nobeden ne pove. Letošnjo zimo, ko so bile vse ceste in klanci z snegom zakidani, tako da se ni mogel človek iz vasi ganoti, namesti da bi nekateri dve uri zamudili in sneg raskidali, morali smo vso zimo drva na ramah po njivah čez zidove vlačiti in se mučiti, ker nobeden ni mogel iz vasi z vozom. Tako je tudi z vodo: lanske leto smo naredili v soseski šterno in je dodelana, le voda bi se smela vanjo napeljati, pa namesto da bi jo bili vanjo napeljali, vedno smo od strani gledali in tako je sterna suha ostala in smo morali vso zimo v hudej burji in snegu polu ure daleč po vodo hoditi. Enako je tudi s cestami, pogledite ceste pri Storjah, kako so vse lepo posute in gladke, pri nas pa so take, da ni mogoče po njih hoditi, posebno po Marincih, proti Povirju je cesta tako grda, da bi se človek lahko noge polomil, ker drži po gmajni, lahko bi jo pastirji po letu, ker tam pasejo, popravili, da bi le kdo kaj ukazal.

Tedej, sosedje Pobrežci, volitve so važna reč, glejte, da se na dan volitve ne poskrijete, kakor pred tremi leti, ampak pridite vsi volit. Ali mar ne veste, da smo vse v redu imeli, dokler smo imeli svojega zastopnika. Tedej na zvidenje na dan volitve.

Domače in razne vesti.

Cesarica je prišla v nedeljo jutraj ob 9. uri in 15 min. s posebnim vlakom v Miramare. Prepovedala si je vsak očijsni sprejem in zato je prišel na kolodvor le grajski oskrbnik Orel visokogospo pozdravit. Pod kolodvorom so čakale kočije, ali cesarica ni hotela sesti v kočijo, ampak peš je šla v Miramare. Ob polu enajstih je bila v grajske kapeli, pri maši, katero je bral stolni prošt, dr. Sust; potem pa se je dolgo sprehajala po parku. V ponedeljek je imela odpotovati v Opatijo, na Reko in potem v Lakromo, ali vstala je huda burja, ki je morje zelo raznemirila in zato vožnja ni bila mogoča. Ta dan, ob 11. uri dopoldne se jej je poklonil tudi deželni namestnik baron Pretis. Do danes cesarica še ni zapustila miramarskega grada, ker je burja zelo narastla, čuje pa se, da ostane v Miramaru dalj časa, nego je bilo poprej namenjeno.

Umrl je predvčerajšnjem baron Ambrož Ralli prvi milijonar tržaški v 88 letu. Mož, rodoma Grk iz Sire, on je v Trstu leta 1821 odprl trgovsko hišo in je v polagoma postal skoro gotovo prvi tržaški bogatin. Ali to je bilo le mogoče se zvezati, katere je imel po vsem svetu, kajti bratov in svakov je imel na Anglijskem, Ruskem, v Ameriki, Afriki in Aziji. Grki sploh tako delajo, da se razni sorodniki v raznih krajih nastanovijo in zato so baš Grki svetovni trgovci, v tem obziru posnemanja vredni. — Rajnik Ralli je bil pa tudi dobrotnik Trsta, ustanovil je hišo, v kateri imajo nepremožni novooženjenci prosto stanovanje, potem hišo, v katero se sprejemajo propali, moralčno vedeči se trgovci in agentje in še za več drugih lepih ustanov se mu ima Trst zahvaliti. Danes pop. ob 3 uri bode sijajen pogreb. Bodi mu lehká zemljica!

Imenovanje in odlikovanje. Cesar je imenoval državnega pravdnika v Trstu, gospoda Mihaela Urbančiča — višjim državnim pravdnikom za Primorsko, državnemu pravdniku okrožnega sodišča v Rovinji pa je podelil viteški križ Fran Josipovega reda.

Veliki ples delalskega podpornega društva pod pokroviteljstvom Nj. visokosti cesarjeviča Rudolfa bil je, kakor smo uže poprej vedeli in pisali, tako sijajen in veličanski, da v resnici sijajnejši ni mogel biti.

Skušalo se je sicer oiboru nalogo otežiti, a vse te nakane so se razbile na odločnostjo in delanostjo odbora; — nič ne pomaga; sobotna veselica je zopet sijajen dokaz, da je delasko podporno društvo prvi stebel Slovenstva v Trstu; kajti fakta odločujejo, pa ne slabi jeziki.

Oibor delalskega društva je veselico skoro mesec dni pripravljaj, vabila je razpošiljal, osobno vabil odlično gospodo itd. in po takej delanosti se mu je posrečilo, da je bilo uže pred veselico prodanih toliko vstopnih listkov, da so bili troški veselice pokriti uže pred nje začetkom.

V soboto zvečer pa se je glediščna denarnica odprla celo uro pred začetkom in vrela je ljudstvo v gledišče skoz dobri 2 uri nepretrgano, ob 10 uri pa je bilo gledišče prenapolnjeno, kajti po prodanih vstopnicah soditi, bilo je nad 2500 ljudi s plačanim vstopom in okolo 500 vstopne prostih (mej temi mnogo povabljenih više gospode, zastopnikov raznih tržaških društev, nad 120 pevcev itd.) go-tov v gledišču. Kedor je ob 10 uri stopil v gledišče »Fenice«, imel je pred očem kaj veličasten prizor.

Vse anfitetrično postavljene klopi so bile zasedene večinoma od lepšega spola, mej tem je bilo mnogo krasnih okoličank v dišnej narednji noši s pečo na glavi na galerijah, katere so bile spremenjene v lože, bilo je tudi vse polno odlične gospode, gledišče tako polno, brljantno razsvitljeno in odičeno se zastavami na stotine in drugim lišpom, oder spremenjen v elegantno plesno dvorano, v katero dnu je bil krasen baldahin, pod katerim sta stala na visokih kolonah kipa društveneg pokrovitelja in kumice zastave, Nj. vis. cesarjeviča in cesarjeve, mej obema kipoma pa je stala krasna društvena zastava stražna od dveh zastavonoš — vse to je napravilo na vsacega gosta gotovo najlepši vtisek. — Ob 10 in pol uri je prišel vojaški poveljnik fml. baron Kober, sprejel ga je na vohu gledišča odbor ter ga odvedel v cesarsko ložo, ki je bila drapirana v cesarskih barvah. V atriju gledišča so delali spahro nekateri odborniki in poveljnik društva, mej njimi odbornice zezramenicami v narodnih barvah, potem 12 lepih okoličanskih deklet z čezramenicami v avstrijskih barvah in 12 okoličanskih fantov tudi v lepej narodnej noši in mnogo udov tržaškega Sokola.

Skroz ta špalir je šel vojaški poveljnik prijazno pozuravljajoč; precej za vojaškim poveljnikom pa je prišel tudi nj. ekscelenca namestnik, spremljan od dvornega svetovalca barona Pihlerja in pa od namestništvenga tajnika, viteza Conti. Namestnika je odbor in corpore slovesno sprejel uže pri vohu v gledišče in potem vedel skoz uže omenjeni špalir v cesarsko ložo. — Ljudstvo je spoštljivo pozuravilo visoke goste in stoji poslušalo cesarsko pesem. Ko je visoka gospoda sela, začela je godba igrati Kolo in 12 plesalcev okoličnov je priskakljalo v parter in napravilo živo ograjo za plesalce Kola, ki so tudi precej potem priplesali v naglem tempu v parter in sicer so bili gospodje vsi v Sokolovej obleki, gospice pa v raznih slovenskih nošah (4 Črnoгорke; 4 Poljakinje, 4 Hrvatice) Plesali so elegantno in brez najmanjšega pogrška, kar je občinstvo in celo višo gospode tako navdušilo, da se je moral ples na občno zahtevanje ponoviti. Presrečna hvala gre vrlenu društvu Sokol, ki je ta prekrasni ples tudi letos aranžiral. Ko so Sokolasi s prekrasnimi svojimi družicami odplesali, stopili so v kolobar, v katerem je precej potem začelo plesati 12 parov vseh okoličnov in okoličank v narodni noši, prvi s klobuki na glavi, kakor jih nosijo za šagre, vsi v cveticah in se z širokimi svilnatimi modrimi trakovi narodni ples Monfrina; plesali so tudi ti tako precizno in v resnici glasno, da so morali na občno zahtevanje ples ponoviti. Po Monfrini so plesalci plešaje odšli, ali ploska ni bila ni konca ni kraja.

Ko je ta ples nehal, odšla je tudi visoka gospoda, in sicer skoz partere gledišča, mej sviranjem cesarske himne in živahnim žviokljem, spremljal je visoko gospodo odbor do vrat izhoda in okoličani so zopet napravili špalir do vrat vhoda, toliko g. namestnik, kakor vojaški poveljnik izrazil sta se pri odhodu jako pohvalno o veselici in o društvu, katero jo je priredilo, češ, da nista toliko pričakovala.

Potem se je plesalo neprenehoma do 6 ure zjutraj, mej počitkom pa so prepevali razni pevski zbori sami in posebe, namreč pevski zbor rifenburski, Zora, Vila in pevski zbor rojanski in del. podp. društva, gotovo nad 120 pevcev. Posebno pohvalno nam je omeniti rifenburskih pevcev, ki so se tako daleč potrudili in v resnici lepo peli. — Zastopana so bila pri plesu ne le vsa slovenska društva Trsta in okolic, temuč tudi vsa ital. patrijotična društva, kakor »Austria«, Unione Operaia, Pro patria sodi.

Dohodki veselice so bili gotovo prav lepi in nadejati se je k ljubim velikim troškom, še vedno čistega dohodka okolo 800 f. za penzijski zalog blagodejnega društva. Vsek pa, ki je kaj doprinesel k lepoti veselice, naj ima zavest, da je storil ne le dobro, temuč da je tudi čestil narod slovenski; ta misel naj bo merodajna vsakemu pravemu rodoljubu pri ocenjenju prekrasne veselice.

Spraznena služba na učiteljski v Kopru. Na koperskem učiteljski je za drugo šolsko poletje spraznena služba supleta za zemljepisje in zgodovino z nemškim in slovenskim učnim jezikom. Prošnje se imajo vlagati pri vodstvu omenjenega učiteljskega.

Razpisana je služba supleta na učiteljskim vzobraženišču v Kopru za geografijo v nemškem in slovenskem učnem jeziku.

Tržaške novosti:

Samomor. 24letni kavanarski natakak Viktor Moloni, rodoma Grk, se je v soboto v noči v postelji vstrelil z revolverjem in precej ostal mrtev.

Tenorist komunalnega gledišča je tako slabo pel, da so mu soboto živžgali. Mož pa se je vžejil in je v nedeljo hotel odpotovati; uže je sedel v vagonu, ko pride ravnatelj gledišča z nekim policijskim inspektorjem, češ, da ne sme odpotovati, dokler ne povrne 1200 frankov, katere je dobil za predplačo. — Tenoristu ni ostalo drugega, potegnil je 1200 frankov iz listnika in jih izročil ravnatelju, potem pa mirno za 1200 frankov olajšan odpotoval.

Mater umorila je neka Julija Hoffer, 43letna šivinja. Mati se je zvala Ana Hoffer, stara je bila 80 let in je stanovala v ulici St. Marco. Julija je bila sad ljubezni a ne zakonski otrok. — Julija je nekda včasih trkala. V soboto se je bila Julija slabo čutila in zdravila jo je neka baba. V nedeljo zjutraj ob 5 uri pa je nek pekovski pomočnik šel mimo stancovanja Hofferjevih in je slišal strašanski stok. — Klicaj je precej na pomoč, ljudje so prišli in vlomili vrata stanovanja, a kaj se jim pokaže: starka mrtva na tleh, vsa v krvi, na njej pa je ležala hči strašno divje gledajoča. Ljudi, ki so vlomili vrata, ko so jo hoteli ločiti od mrtvega trupla, napadala je in bila je tako besna, da je bilo treba več mož, da so jo mogli odpeljati v norišnico, kder so jo do pali v železno srajco. — Po vsem soditi vrši se je mej staro in mlado strašen boj pridno je stara vmrla.

Vreme. — Uže od nedelje sem imamo hudo burjo, denes pa je sneg in žled po cestah in ulicah.

Policijsko 30letni fakir Franc Smardu iz Kala je v sobotni noči dve ženski napadel z nožem roki. Na krik žensk je došla straža in napadnika aretirala. — 16letni Dunajčan, dijak Masche je pripotoval v Trst, češ da bo šel čez morje. Burja pa mu je vzela klobuk in ga sploh tako omehčala, da je sam šel na policijo in prosil, naj ga pošlje zopet v naročje svojih starišev, kateri se imajo torej kraški burji zahvaliti, da se je s njo hitro spokoril.

Izpred porotne sodnje. Ant. Bandi, kmet iz Prebera v koperskem okraju je bil zatožen uboja. Nek Fatur je napadel najprej Bandi-ja zaradi neke odškodnine, drugi so posredovali, da se ni začel tepež, ali k malo se je vrnil Fatur se sekilo; ko pa je Bandi videl nevarnost, zgrabil je za vile in se je vrgel proti Fatur-ju ter ga tako močno ranil, da je Fatur čez nekaj časa umrl. Porotniki so se pripricali, da se je Bandi le branil in ga spoznali nekrivega.

Lokavski pevet priredijo veselico 14. svečana t. l. v občinski sobani starega »Tabra«. Spored: Pozdrav. Deklamacija. Mutec, vesela igra. Ples. Mej točkami svira godba in poje domači pevski zbor. Začetek ob 7 uri zvečer. Ustopnina 40 novcev za osebo.

Veselica v Lokvi ne bo le 17, kakor je bila zadnjič po pomoti javljeno, ampak v nedeljo, 14. t. m. Kakor se sliši, utegne ta veselica biti prav živahna, delajo se ž. lepe priprave. Stari grad »Tabor« bode krasno dekoriran, z mnogobrojnimi zastavami. Veselico tudi počasti slavne pevsko društvo »Skala« iz Padrič in Gropade, koje bode tudi mej točkami nastopilo. Nadejati se je obiska tudi drugih bližnjih pevskih zborov in rodoljubov.

Senožeška čitalnica priredi veselico v nedeljo dne 14. svečana 1886. v prostorih gospoda Andreja Mušiča. — Spored: Slava Slovencem, poje zbor. — S. Gregorčič: Domovini, deklamacija. — Nočni mir, poje kvartet. — »Pes in mačka«, veseloigra v enem djanji. — Hajdrih: Pod oknom, poje kvartet. — Stari Kranjc, deklamacija. 7. Pod prozoroma, poje kvartet. 8. Licitacija. 9. Ples. Pri plesu, kakor mej posameznimi točkami svira izvrsten kvintet Unlig-ov. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ustopnina 50 soldov.

